

ków na obydwóch brzegach Skaldy. Przez traktat w Fontenebleau, z dnia 8 października 1785 r. odpadła ta warownia znowu do Belgii. — Poniżej Lillo dzieli się Skalda na dwie odnogi: jedną nazwano Hond, czyli Wschodnią Skaldą, która płynie pod Bergen-op-Zoom, drugą nazwaną Zachodnią Skaldą, nad którą leży Flesynga. Liczą 12,000 mieszkańców w Lillo.

Wołoszczyzna. — Piękny ten kraj, znany z zatargów z Turkami i rozterek, których tylekroć był miejscem, zwraca od niejakiego czasu powszechną na siebie uwagę, z powodu nagłego wewnętrznego przeistoczenia się, i zaprowadzenia nowej w miejsce oplakanej na wschodzie panującej administracji krajowej. Tam gdzie twardy despotyzm żelazną ręką niesprawiedliwości, tłoczył nieszczęścia, gromadzone przez chciwość i samowolne postępowanie pod rządem oligarchicznym, panuje teraz ścisła sprawiedliwość i mądre instytucje pod prawdziwie ojcowskim rządem, który zapewnia swobody dla ludu, a pociechę i błogosławieństwo dla monarchy. Po długiej przykry i niepogodnej nocy, piękny nareszcie wiosenny dla tego kraju zajaśniał poranek, przedstawiający godny do naśladowania wzór dla wielu rządów, których zarząd odległych prowincji nie jednego Monarchy najpiękniejsze nie raz zawiódł nadzieje. Następujący wyjątek z listu pisanego z Bukaresztu, który niektóre Francuzkie dzienniki ogłosiły, potwierdza niejako czerpane w tym względzie na innej drodze wiadomości:

»Oddzielona ciemnotą i barbarzyństwem od reszty Europy, jęcząca pod brzemieniem nieszczęść, ustawicznie ciśniona od konającego w zepsuciu rządu, Wołoszczyzna, kto by się spodziewał, iż przedstawi już teraz tkliwą scenę, jakię dopiero byłem świadkiem. Jenerał Kisselew, pełnomocny Prezes Mołdawii i Wołoszczyzny, pokazał ile jeden człowiek może mieć wpływu na przeznaczenie ludu. Postawiony rozkazem swego Monarchy na czele reformy administracyjnej, zapewnionej przez rząd Rosyjski na korzyść tych księstw; powołany do zaprowadzenia systematycznego rządu, pośród rozprzężenia i samowolności rządu oligarchicznego; wielki ten administrator musiał wszystko stwarzać w kraju, gdzie tak zwyczajem, jak instytucje były naganne, potrzebujące przekształcenia.

Natchniony własnym jeniusem, usunawszy milczenie przykładem swych cnót i szlachetnością swego postępowania, krzykom samolubstwa i ducha stronniczego, spełnił wysokie przeznaczenie swej misji, nie tylko zachowując kraj od wstrząśnienia nieoddzielnego od każdej zmiany politycznej, ale zapewniając zarazem przez swój roztropny zarząd, prawa do wdzięczności mieszkańców.

»Dzień 14 Listopada zakończył rok trzeci administracji jenerała Kisselew. Magnaci Wołoszczyzny i władze w Bukarescie postanowiły obchodzić uroczystie tę rocznicę, jako dzień pomyślności i szczęścia publicznego. — Lecz ten obchód byłby podobny do wszystkich innych nakazywanych oznak martwych, bez żadnego życia i uniesień jakie wzbudza przywiązanie ludu, a które tu serdeczny głosno przedstawiło widowisko. Cisnął się licznie zgromadzony lud, aby do hołdów składanych przez władzę, przyłączyć dobrowolne wyrazy wdzięczności. Przypadek zrobił mnie świadkiem tego prawdziwie narodowego święta; wrażenia jakie zrobiło na mnie, nie wyйдzie nigdy z mojej pamięci. Wszystkie pokoje pałacu pełnomocnego Prezesa, wszystkie dziedzińce, i place otaczające jego mieszkanie, zapelnione były ludźmi wszelkiego stanu od hojara aż do wyrobnika; wszyscy gromadzili się około tego, który wszystkie chwile poświęcał ich szczęściu, nazywając go oycem, i opiekunem jeniusem na widok łez, które spływały po twarzy jego, odbierając najpiękniejszą koronę obywatelską, po wzruszeniu, które przerywało jego słowa, i usiłowaniach, jakie czynił aby uniknąć publicznej wdzięczności, poznałem reformatora narodu i dobroczyńcę ludzkości.»

— * * * * —

TEATR NARODOWY

W Sobotę to jest d. 2 Lutego 1833 roku daną będzie Wielka Czarodziejska Opera z Ewoluycjami, marszami i Tablami, entrepriza wszelkich doloży starań aby sztuka ta z zadowoleniem Publiczności przyjętą została.

Doniesienie.

Kapitał 9000 złp. przekazany na instytut i należący do funduszu ś. p. Szczepana Humberta, jest do wypożyczenia na hipotekę w kraju tutejszym. Życzący sobie zaciągnąć tę sumę i powziąć wiadomość o stanowczych warunkach, raczy się zgłosić do PP. Hallera i Czajkowskiego, jako exekutorów testamentu.

(2r.)

Z Powodu przypadającego Uroczystego święta Gazeta jutro nie wyйдzie.